

Slovník odcudzených slov

Slovník odcudzených slov

Vieme, že občas sa kradne. To ste už asi počuli. Možno vás však prekvapí, že sa kradnú aj slová. A ešte viac vás prekvapí, že takáto krádež slov vie často napáchať veľké škody.

Že ste si žiadne kradnutie slov doteraz nevšimli? To je práve to najdesivejšie. Zlodeji slov totiž postupujú sofistikovane. Slovo si vždy ukradnú iba na chvíľu – aby ho nainfikovali novým významom, prípadne nám ho znechutili, bagatelizovali či zahmlili. A potom nám ho vrátia späť. Často si ani nevšimneme, ako veľmi sa v rukách takýchto sémantických zlodejov nejaké slovo zmenilo. Ak vám chýba konkrétny príklad, za slovo si dosadte „fašista“. Aj to nájdete v tomto slovníku.

A prečo to títo zlodeji slov vlastne robia? Aby sme stratili schopnosť niektoré veci jasne pomenovať, rozlíšiť či odsúdiť. Keď totiž stratíme schopnosť rozoznávať pravdu, sme náchylnejší prijímať klamstvá a dezinformácie. A čím viac dezinformovaných a zneistených ľudí, tým väčšie je ohrozenie hodnôt, na ktorých stojí demokracia. Akékoľvek naštrbenie demokracie môže byť pre Slovensko aspoň také nebezpečné, ako akákoľvek krádež peňazí.

Aby sme vám pomohli týmto snahám odolávať, pripravili sme jedinečný Slovník odcudzených slov. Nájdete v ňom 8 slov, ktoré sú z našej slovnej zásoby systematicky odcudzované.

Používajme tieto slová v ich pôvodnom význame a nedajme zlodejom šancu. Držme si palce.

Zastúpenie Európskej komisie na Slovensku

Fašista

- 1 *Predstaviteľ fašistického režimu (historický význam).*
- 2 *Človek, ktorý má pozitívny sentiment k fašistickej ideológii.*
- 3 *Človek, ktorý nie je schopný priamo odsúdiť fašizmus.*

Príklad použitia vo vete:

S fašistami sa nediskutuje.

Kto nie je fašista

1 *Pravý kresťan.*

2 *Liberál.*

3 *Človek, ktorý je schopný priamo odsúdiť fašizmus.*

Feministka

- 1 *Žena, ktorá sa dožaduje zrovnoprávnenia žien a mužov vo všetkých sférach života.*
- 2 *Žena, ktorá bojuje proti diskriminácii žien.*

Príklad použitia vo vete:

Označenie feministka nie je nadávka.

Kto nie je feministka

- 1 *Žena, ktorá nenávidí mužov.*
- 2 *Žena, ktorá ignoruje poslanie matky.*
- 3 *Žena, ktorá si nevie nájsť chlapa.*
- 4 *Karieristka.*

Európska únia

- 1 Zoskupenie európskych štátov, ktoré sa rozhodli prijať rovnaké zásady a hodnoty.*
- 2 Zoskupenie európskych krajín, ktoré spolupracujú a majú spoločné inštitúcie.*

Príklad použitia vo vete:

Ža členstvo Slovenska v Európskej únii sa vyslovilo 92,46 % zúčastnených voličov.

Čo nie je Európska únia

- 1 *Nie je Brusel.*
- 2 *Prekážka, ktorá nám bráni v riešení problémov.*
- 3 *Narušiteľ národnej suverenity.*
- 4 *Forma byrokracie.*

Mier

- 1 *Stav bez vojny.*
- 2 *Pokojné a bezkonfliktné súžitie bez bojov.*
- 3 *Duševná vyrovnanosť človeka so sebou samým.*

Príklad použitia vo vete:

Na Ukrajine bude mier len vtedy, keď z nej odíde posledný ruský vojak.

Čo nie je mier

- 1 *Výhovorka pre neposkytnutie pomoci krajine napadnutej agresorom.*
- 2 *Hrozba a dôvod na to, aby napadnutá krajina ustúpila agresorovi.*
- 3 *Spôsob, ako prinútiť napadnutú krajinu zložiť zbrane.*

Migrant

- 1 Osoba, ktorá zmenila krajinu svojho trvalého pobytu.*
- 2 Osoba, ktorá hľadá azyl v cudzej krajine.*
- 3 Osoba, ktorá potrebuje solidaritu.*

Príklad použitia vo vete:

Migranti sú pre nás príležitosťou učiť sa odlišnosti a rozmanitosti.

Kto nie je migrant

- 1 *Niektó, kto sa nám snaží ukradnúť prácu.*
- 2 *Niektó, kto u nás zvyšuje kriminalitu.*
- 3 *Neprispôsobivý človek.*
- 4 *Niektó, kto nám prišiel nasilu vtláčať svoju kultúru a zvyky.*

Ovca

- 1** *Pejoratívne označenie pre človeka, ktorý bezhlavo nasleduje názory bez toho, aby si ich overoval.*

***Príklad použitia vo vete:**
Nebud' ovca a overuj si fakty.*

Kto nie je ovca

1 Každý člověk s odlišným politickým názorom, ako mám ja.

Progresívec

- 1 *Človek, ktorý prináša nový pohľad na veci.*
- 2 *Človek, ktorý napreduje vďaka inovatívnemu mysleniu.*
- 3 *Človek, ktorý podporuje zmenu a pokroky.*
- 4 *Prívrženec progresivizmu.*

Príklad použitia vo vete:

Môj priateľ je skutočným progresívcom, lebo vždy bojuje za rovnosť a spravodlivosť pre všetkých.

Kto nie je progresívec

- 1 *Nepriateľ Slovenska, ktorý plánuje puč.*
- 2 *Človek, ktorý brojí proti tradičným hodnotám.*
- 3 *Človek, ktorý sa snaží potlačiť práva heterosexuálov.*

Rodina

- 1 Základná spoločenská jednotka, ktorí tvoria manželia (s deťmi).*
- 2 Spoločenská skupina tvorená blízkymi osobami.*

Príklad použitia vo vete:

Keď si muž vezme ženu, tvoria rodinu.

Čo nie je rodina

- 1 *Zväzok výlučne iba muža a ženy.*
- 2 *Výhovorka na potláčanie práv sexuálnych menšín.*

Vieme, že občas sa kradne. To ste už asi počuli.
Možno vás však prekvapí, že sa kradnú aj slová.
A ešte viac vás prekvapí, že takáto krádež slov
vie často napáchať veľké škody:
na samotnej demokracii.

Slovník odcudzených slov nám pripomína,
že význam slov nám nemôže byť ukradnutý.

